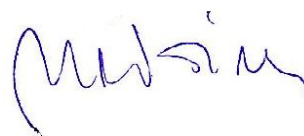

**Zmiana studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego**

Gminy Środa Śląska

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracowanie:

mgr Marek Woźniak

Wrocław 2023r.

SPIS TREŚCI:

I ETAP – WSTĘP	3
I. 1 PODSTAWA FORMALNO – PRAWNA SPORZĄDZENIA PROGNOZY.....	3
I. 2 CEL I METODA OPRACOWANIA PROGNOZY.....	3
I. 3 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA TREŚCI DOKUMENTU PROJEKTU STUDIUM	4
II ETAP – ROZPOZNANIE STANU ŚRODOWISKA ORAZ ANALIZA DOKUMENTÓW STRATEGICZNO – PLANISTYCZNYCH	4
II.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA W GMINIE.....	4
III ETAP– ROZPOZNANIE I ANALIZA PROJEKTU STUDIUM	5
III.1. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	5
III.2. IDENTYFIKACJA WSKAZAŃ W ZAKRESIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
IV ETAP – STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	7
IV.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ STUDIUM Z ZAPISAMI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH	7
IV.2. WPŁYW KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO USTALONYCH W STUDIUM NA ŚRODOWISKO I WARUNKI RÓWNOWAŻENIA ROZWOJU	12
IV.3. TRANSGRANICZNY WPŁYW KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO USTALONYCH W STUDIUM	14
IV.4. WPŁYW KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO USTALONYCH W STUDIUM NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000.....	14
V ETAP - OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MONITORING.....	14
V.1. ŚRODKI ZAPOBIEGANIA NEGATYWNYM SKUTKOM REALIZACJI STUDIUM	14
V.2. PROPONOWANE METODY MONITOROWANIA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM.....	15
VI STRESZCZENIE.....	16

I ETAP – WSTĘP

I. 1 PODSTAWA FORMALNO – PRAWNA SPORZĄDZENIA PROGNOZY

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 poz. 977),
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2002 r., poz. 1029 ze zm.)
- Uchwała Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej nr XXXVIII/399/21 z dnia 24 lutego 2021r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska.

I. 2 CEL I METODA OPRACOWANIA PROGNOZY

Celem Prognozy oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska (zwanej dalej Prognozą) jest identyfikacja możliwych do wystąpienia zagrożeń dla środowiska w związku z planowaną zmianą kierunku zagospodarowania przestrzennego terenów objętych opracowaniem w gminie Środa Śląska oraz ustalenie prognozowanego wpływu planowanych rozwiązań przestrzennych na środowisko przyrodnicze, walory krajobrazowe i zrównoważony rozwój oraz zdrowie człowieka.

Przedmiotem opracowania są obszary objęte zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska (zwanej dalej Studium), położone w mieście Środa Śląska oraz na terenie obrębu Chwalimierz.

Zakres Prognozy został ustalony na podstawie art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Metodyka sporządzania Prognozy została ujęta w pięciu etapach:

ETAP I – Wstępny, przedstawiający metodę opracowania oraz ogólną charakterystykę treści dokumentu Studium. Etap ten został sporządzony przy zastosowaniu metody opisowej.

ETAP II – Rozpoznanie i analiza dokumentów strategiczno–planistycznych szczebla międzynarodowego, krajowego i lokalnego w celu ustalenia priorytetów ochrony środowiska, odnoszących się do terenu opracowania oraz analizy problemów ochrony środowiska, występujących w gminie Środa Śląska.

Podstawowe elementy tego etapu to rozpoznanie, analiza i ocena uwarunkowań i stanu środowiska gminy Środa Śląska (do opisu został wykorzystany tekst zawarty w programie ochrony środowiska).

Ocenę uwarunkowań i stanu środowiska gminy Środa Śląska przeprowadzono przy wykorzystaniu dostępnych danych.

ETAP III – dotyczy rozpoznania kierunków zagospodarowania przestrzennego, sformułowanych w dokumencie Studium.

ETAP IV – to konfrontacja zapisów projektu Studium w zakresie ochrony środowiska z ustaleniami polityk i dokumentów strategicznych, zidentyfikowanych w etapie II Prognozy oraz ocena wpływu kierunków zagospodarowania przestrzennego Studium na środowisko. Do sporządzenia oceny wykorzystano metodę opisową. Przy dokonywaniu oceny wzięto pod uwagę poniższe indykatory:

- stopień oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem możliwości przekroczenia obowiązujących standardów środowiska,
- stopień oddziaływania na warunki życia i zdrowie mieszkańców oraz obszary przyrodniczo cenne.

ETAP V – wskazuje sposoby ograniczania i zapobiegania negatywnych oddziaływań na środowisko oraz warunki równoważenia rozwoju oraz przedstawia propozycje monitorowania przyszłych skutków realizacji ustaleń projektu Studium na środowisko i ekorozwój.

I. 3 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA TREŚCI DOKUMENTU PROJEKTU STUDIUM

Niniejsza zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska objęta niniejszą Prognozą stanowi zmianę studium uchwalonego uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej nr LV/533/21 z dnia 2 marca 2022r w zakresie określenia obszaru na którym dopuszcza się lokalizacje urządzeń wytwarzających energię elektryczną z urządzeń fotowoltaicznych terenie obrębu miasta Środa Śląska i obrębu Chwalimierz .

Na dokument projektu Studium składa się zatem zmiana w części graficznej studium w skali 1:10000 w zakresie określonym przez uchwałę o przystąpieniu oraz tekst jednolity „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska” z wyróżnionymi fragmentami które uległy zmianie.

II ETAP – ROZPOZNANIE STANU ŚRODOWISKA ORAZ ANALIZA DOKUMENTÓW STRATEGICZNO – PLANISTYCZNYCH

II.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA W GMINIE

Administracyjnie gmina Środa Śląska położona jest w województwie dolnośląskim, w powiecie średzkim. Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego obszar gminy Środa Śląska należy do Makroregionu Równiny Wrocławskiej. Zasięgiem swym obejmuje wschodnią część mezoregionu Wysoczyzna Średzka, północną część Pradoliny Wrocławskiej, a na południu nieznaczną część Równiny Kostomłockiej.

Charakterystycznym elementem morfologicznym Równiny Wrocławskiej jest pradolina Odry. Kształt doliny Odry jest asymetryczny – w części lewobrzeżnej jej szerokość w rejonie Malczyc wynosi ok. 4 km, natomiast w rejonie Rzeczycy ok. 6 km. Część prawobrzeżna jest znacznie węższa – jej szerokość wynosi od 0,1 km do 0,5 km. Odra na obszarze gminy Środa Śląska ma charakter rzeki typowo nizinnej. Lewy brzeg Odry stanowił w przeszłości teren zalewowy Odry. Obecnie jest chroniony przed zalewami wałem przeciwpowodziowym.

Na przeważającej części doliny Odry (85%) występują mady, zwłaszcza mady ciężkie, zbudowane z glin średnich pylastych oraz mady bardzo ciężkie zbudowane z glin ciężkich i iłów (około 60%). Pozostałe 15% powierzchni terenu to gleby bielcowe i brunatne, wytworzone z piasków i piasków gliniastych oraz gleby organogeniczne.

Dolina Odry to korytarz ekologiczny o dużej wartości przyrodniczej, łączący liniowo zróżnicowane typy siedlisk. Charakteryzuje się bogatą szatą roślinną, zróżnicowaną w zależności od położenia, tj. rodzaju podłoża i warunków wodnych, w tym zasięgu wód powodziowych. Na terasach najbliższej Odry przeważają zespoły łąkowe i leśne. Powszechnie występują lasy grądowe i zespoły łąkowe w formie łąk świeżych, powstałe na wylesionych siedliskach grądowych i łągowych. W starorzeczach rozwinęły się rośliny wodno i wilgotnolubne. W dolinie Odry stwierdzono 44 gatunki roślin podlegających całkowitej lub częściowej ochronie oraz 133 gatunki ptaków lęgowych.

Cenne przyrodniczo obszary, położone w północnej części gminy oraz „Zielone Łąki” położone na granicy z gminą Miękinia zostały objęte ochroną prawną jako obszary Natura 2000.

Wysoczyzna Średzka i Równina Kostomłocka mają zbliżone cechy morfologiczne. Jest to obszar płaski, lekko wznoszący się ku południu. Obszar Wysoczyzny jest słabo zalesiony i pozbawiony

większych kompleksów leśnych. Wysoczyznę Średzką na całej niemal powierzchni tworzy zdenudowana powierzchnia morenowa, pokryta cienką warstwą glin piaszczystych i piasków gliniastych. Gleby wykształcone z tych utworów to gleby brunatne właściwe i gleby pyłowe. Dominującymi klasami przydatności rolniczej są tu gleby należące do III i IV klasy bonitacyjnej, kompleksu pszennego i żytniego dobrego. Rejon południa gminy (wieś Rakoszyce) stanowi najwyższą część gminy i osiąga rzędne 166-170 m n.p.m.

Budowa morfologiczna obszaru gminy, wyłączając północne obszary leśne ciągnące się wzdłuż Odry, stwarza bardzo dobre warunki do rozwoju rolnictwa.

Według regionalizacji klimatycznej Polski W. Okołowicza obszar gminy jest położony w Śląsko – Wielkopolskim regionie klimatycznym, w strefie silnego wpływu Przedgórze Sudeckiego oraz średnich modyfikujących wpływów oceanicznych, kształtujących miejscowe cechy klimatu na tym obszarze. Średnia roczna temperatura wynosi od 7 °C do 8,5 °C. Długość okresu zimowego wynosi od 14 do 20 tygodni a letniego od 6 do 10 tygodni. Najdłuższy w kraju okres wegetacyjny oscylujący w granicach 220 dni oraz niemal równa średniej krajowej roczna suma opadów wynosząca 580 mm sprzyjają rozwojowi rolnictwa w tych okolicach. Średnie temperatury lipca to 17,5 °C a stycznia 1,2-1,8 °C. Dominującym kierunkiem dla Środy Śląskiej i okolic jest sektor zachodni (SWW, W, SSW), na który przypada ok. 36 % ogólnej sumy wiatrów. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi od 3 do 3,5 m/s. Bezwietrznych jest średnio 10 do 15% dni w roku.

Rzeka Średzka Woda jest głównym ciekim mezoregionu Wysoczyzna Średzka, prawobrzeżnym dopływem Odry. Rzeka w systematyce hydrograficznej jest ciekim II rzędu, początek swój bierze pomiędzy miejscowościami Cesarzowice i Piersno na obszarze Równiny Kostomłockiej. Przepływa przez nie centralnie z południa na północ a poniżej Lipnicy ze wschodu na zachód.

Piętrem użytkowym wód podziemnych na terenie gminy Środa Śląska są wodonośne utwory piaszczysto-żwirowe trzeciorzędu, występujące najczęściej na głębokościach 40-50 m, rzadziej do 20 m. Miąższość warstw użytkowych wynosi średnio około 10 m.

III ETAP– ROZPOZNANIE I ANALIZA PROJEKTU STUDIUM

III.1. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na bazie poprzedniego rozdziału została przeprowadzona identyfikacja i ocena uwarunkowań przyrodniczych terenów opracowania, z punktu widzenia planowania przestrzennego w gminie.

Ocena uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego sprzyjających i niesprzyjających ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi.

UWARUNKOWANIA SPRZYJAJĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I ZRÓWNOWAŻONEMU ROZWOJOWI	UWARUNKOWANIA NIESPRZYJAJĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I ZRÓWNOWAŻONEMU ROZWOJOWI
Wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego	
• Przeważająca powierzchnia gminy pokryta jest glebami wysokich klas bonitacyjnych (III-IV) • Wysoki stopień pokrycia powierzchni przez lasy, zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne; • Występowanie obszarów przyrodniczo cennych, objętych ochroną: • Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” PLB020008 • Projektowany Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” PLH020018 • Występowanie złóż zasobów naturalnych.	• Stan aerosanitarny powietrza narażony na zanieczyszczenia ze źródeł liniowych (drogi) oraz punktowych (indywidualne paleniska); • Niska jakość wód powierzchniowych.
Wynikające z rozwoju systemu osadniczego oraz infrastruktury technicznej	

• Skoncentrowane jednostki urbanistyczne o wiejskim charakterze; • Brak źródeł oddziaływania przemysłowego.	• Brak uzbrojenia terenów zainwestowanych w sieć kanalizacji sanitarnej • Zdecydowany procent mieszkańców korzystających z wysokoemisyjnych źródeł ciepła (niska emisja).
---	---

III.2. IDENTYFIKACJA WSKAZAŃ W ZAKRESIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

III.2.1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY

Niniejsza zmiana Studium polega na uzupełnieniu obowiązującego Studium o ustalenia, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022r poz. 503 ze zm.) zgodnie z wymogami określonymi Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 roku w sprawie zakresu projektu studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 23 grudnia 2021r poz. 2405).

Niniejsza zmiana Studium ma na celu zmianę kierunków zagospodarowania przestrzennego dla:

- obszaru rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500kW,
- teren produkcji.
- teren górnictwa i wydobywania.

III.2.2. IDENTYFIKACJA WSKAZAŃ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA ZAPROPONOWANYCH W STUDIUM

Poniżej wybrane zostały i powtórzone ustalenia treści dokumentu zmiany Studium, które bezpośrednio i pośrednio odnoszą się do potrzeby ochrony środowiska i zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

Teren opracowania dotyczący zmian na terenie jednostek wiejskich znajduje się w wyznaczonej w zmianie Studium w II strefie - rolno-przemysłowej – obejmującej części obrębów wsi, położonych na terenach zainwestowania wiejskiego. Strefa ta przeznaczona jest do rozwoju rolnictwa i przemysłu z uwzględnieniem priorytetu intensyfikacji produkcji rolnej i ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Strefa ta obejmuje tereny o najwyższej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w całym województwie dolnośląskim. W strefie tej należy chronić przed zainwestowaniem kompleksy rolne klas I – III oraz rozwijać funkcje związane z obsługą rolnictwa. Zabudowę należy kształtować w sposób harmonijny, poprzez kontynuację rozwoju struktur osadniczych uzupełnianych innymi formami zainwestowania jak między innymi usługami czy też inwestycjami o charakterze usługowo-przemysłowymi.

GŁÓWNE DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA ZGODNIE Z ZAPISAMI STUDIUM

Ochrona zasobów wodnych m.in. poprzez:

- likwidację niekontrolowanych odprowadzeń nieoczyszczonych ścieków do cieków powierzchniowych i do ziemi,
- budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenach zwodociągowanych,
- rozbudowę istniejących systemów zaopatrzenia w wodę.

Ochrona powierzchni Ziemi i gleby poprzez:

- rolnicze zagospodarowania gleb w sposób, który odpowiada w pełni ich przyrodniczym walorom,
- ochrona przed zainwestowaniem kompleksów rolnych klas bonitacyjnych I – III i trwałych użytków zielonych oraz rozwijanie funkcji związanych z obsługą rolnictwa,

- gospodarowanie odpadami zgodnie z „Koncepcją gospodarki odpadami”, sporządzoną dla gminy Środa Śląska przez firmę EKOL - Usługi Projektowo – Wykonawcze.

Ochrona powietrza poprzez:

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z procesów energetycznego spalania paliw z palenisk domowych poprzez:
 - termoizolację, (tj. ocieplenie, doszczelnienie lub wymianę okien i drzwi), zmianę systemu ogrzewania z węglowego na gazowe, elektryczne lub olejowe,
 - wykorzystanie alternatywnych źródeł energii takich jak: energia pochodząca z biomasy, energia słoneczna, pompy ciepłe itp.,
 - ekonomicznie uzasadnioną rozbudowę sieci ciepłowniczej w połączeniu z likwidacją źródeł niskiej emisji oraz modernizację nieefektywnych systemów grzewczych.

Ochrona przed hałasem poprzez:

- budowę obejść drogowych dla miejscowości szczególnie narażonych na uciążliwości komunikacyjne,
- dążenie do wprowadzania ekranów naturalnych lub sztucznych, głównie w miejscach, gdzie zabudowa mieszkaniowa lub obiekty podlegające szczególnej ochronie znajdują się w obrębie stref uciążliwości dróg.

Ponadto, w treści zmiany studium został wprowadzony obowiązek umieszczenia w zapisach dokumentów planistycznych następujących ustaleń:

- działalność zakładów produkcyjnych i usługowych nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny,
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów zurbanizowanych może być realizowane po ich wstępnym podczyszczeniu do stopnia odpowiadającego wymogom odprowadzenia ścieków do wód i ziemi;
- w strefie zasilania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 319 „Subzbiornik Prochowice - Środa Śląska” o projektowanym statusie wysokiej ochrony (OWO) obowiązuje ochrona przed zanieczyszczeniem zgodnie z przepisami szczególnymi.

ZASADY OCHRONY PRZYRODY

Priorytetowe cele w zakresie ochrony przyrody dla miasta i gminy Środa Śląska to:

- ochrona przed degradacją cennych przyrodniczo obszarów i obiektów,
- objęcie różnorodnymi formami ochrony przyrody wartościowych ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe obszarów,
- utworzenie użytków ekologicznych na terenie gminy,
- ochronę ekosystemów rzecznych i łąkowych.

Na terenach objętych opracowaniem nie występują pomniki przyrody oraz obszary objęte ochroną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody.

IV ETAP – STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

IV.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ STUDIUM Z ZAPISAMI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Analizę zgodności ustaleń Studium z wytycznymi dokumentów, określających politykę ekologiczną na szczeblach międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym oparto na poniższych opracowaniach:

- Program Działań na Rzecz Środowiska (wyznacza zadania polityki ekologicznej UE) [2002] ;

- Polityka ekologiczna Polski ;
- Program ochrony środowiska gminy Środa Śląska .

Poniżej, w formie tabeli zostały przytoczone cele, zasady lub zadania koncentrujące się na sprawach ochrony środowiska zapisane w wyżej wymienionych dokumentach. Poddano weryfikacji ich zastosowanie w treści dokumentu zmiany Studium. Przytoczone ustalenia dokumentów strategicznych zostały wybrane, dostosowując ich charakter do zakresu i przedmiotu zmiany Studium.

Wytyczne dokumentów strategicznych na rzecz ochrony środowiska oraz weryfikacja ich zastosowania w dokumencie zmiany Studium

Komponent środowiska	Wytyczne dokumentów strategicznych	Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Środa Śląska
6. Program Działań na Rzecz Środowiska		
Ochrona klimatu	Zmniejszenie efektu cieplarnianego do poziomu, który nie będzie powodował nienaturalnych odchyłań w klimacie Ziemi.	Studium odpowiada na wymogi w zakresie ochrony klimatu, dostosowując działania do poziomu lokalnego.
Ochrona przyrody i bioróżnorodności	Ochrona i odtwarzanie struktury i funkcjonowania naturalnych ekosystemów i powstrzymanie utraty bioróżnorodności zarówno na terenie UE, jak i na całej Ziemi.	Ustalenia w zakresie ochrony przyrody określone w Studium uchwalonym w 2021r. zostały zachowane i odpowiadają na niniejsze wytyczne..
Środowisko naturalne i zdrowie	Osiągnięcie takiej jakości środowiska, aby poziomy zanieczyszczenia (w tym promieniowanie i hałas) nie wywierały zagrożenia dla zdrowia ludzi.	Brak kierunków zagospodarowania przestrzennego mogących powodować zagrożenie dla zdrowia ludzi.
Zasoby naturalne i gospodarka odpadami	Zapewnienie, że konsumpcja odnawialnych i nieodnawialnych zasobów naturalnych nie przekroczy określonych limitów (pojemności środowiska)	Na terenach objętych Prognozą oraz w ich sąsiedztwie zasoby naturalne nie są eksploatowane. Planowana lokalizacja terenu biogazowni stanowi przedsięwzięcie proekologiczne, jednak wymaga ścisłego przestrzegania zasad właściwej obsługi, by nie dopuścić do niekorzystnego oddziaływania inwestycji na środowisko podczas produkcji energii ze źródeł odnawialnych.
▪ Polityka ekologiczna Polski		
Ochrona przyrody	Przywracanie właściwego stanu siedliskom przyrodniczym (ekosystemom) i ostojom gatunków na obszarach chronionych wraz z zachowaniem zagrożonych wyginięciem gatunków oraz różnorodności genetycznej roślin, zwierząt i grzybów.	Tereny opracowania nie są objęte ochroną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody.
Zasoby wodne i ochrona wód	- rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego, - przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne, - wyposażenie jak największej liczby gospodarstw rolnych w	Ustalenia Studium odnoszą się do potrzeby ochrony wód wskazując konkretne cele w tym zakresie.

	zbiorniki na gnojowicę i płyty obornikowe.	
Powietrze	dalsza redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii	Uwzględniono - w odniesieniu do źródeł pochodzących z palenisk domowych.
Program ochrony środowiska gminy Środa Śląska		
ochrona przyrody i krajobrazu	Cel strategiczny: Kształtowanie i ochrona systemu obszarów chronionych. Działania długookresowe: -sukcesywne obejmowanie ochroną prawną terenów cennych przyrodniczo z uwzględnieniem potrzeb funkcjonalnych gminy, -zwiększanie powierzchni terenów leśnych i zadrzewień śródpolnych na obszarze gminy, -objęcie ochroną prawną i utrzymaniu terenów cennych przyrodniczo, -utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, -zachowanie różnorodności biologicznej, -ochrona zieleni we wsiach, a w szczególności ochron parków podworskich, cmentarzy, -utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, a także innych zasobów przyrody i jej składników.	Tereny opracowania nie są objęte ochroną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody.
Wody powierzchniowe i podziemne	Długofalowym celem jest: -przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz utrzymanie i ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę do picia, hodowli ryb i celów kąpielowych Działania długookresowe: -Poprawa jakości wód powierzchniowych, -Optymalizacja zużycia wody do celów socjalno-bytowych i przemysłowych, -Ochrona przed negatywnymi skutkami aktualnej i przyszłej działalności gospodarczej prowadzonej na powierzchni ziemi. -Poprawa jakości odprowadzanych ścieków przemysłowych i	Uwzględniono

	komunalnych (budowa i modernizacja oczyszczalni) -Zmniejszenie ilości ścieków komunalnych odprowadzanych bez oczyszczania poprzez rozszerzenie zasięgu sieci kanalizacyjnej i wodociągowej: -Sukcesywne ograniczanie negatywnego wpływu zanieczyszczeń obszarowych i ścieków deszczowych na wody powierzchniowe -Zwiększenie nasycenia zieleni już istniejących obszarów (poza lasami)	
Ochrona gleb	Cel strategiczny: Racjonalne wykorzystanie gleb wraz z ich ochroną i rekultywacją Działania długookresowe: -zagospodarowanie gleb w sposób adekwatny do ich klasy bonitacyjnej -ograniczanie czynników wpływających na degradację gleby -ochrona gruntów rolnych,	gmina Środa Śląska charakteryzuje się występowaniem gleb wysokich klas bonitacyjnych. Również w przypadku analizowanych terenów, gleby fragmentarycznie przedstawiają wysoką wartość dla rolnictwa. Zagospodarowanie terenów zgodnie z planowaną zmianą Studium nie spowoduje trwałych przekształceń powierzchni ziemi i utratę rolniczej przestrzeni produkcyjnej w zakresie objętym zmianą Studium.
Ochrona powietrza	Cel strategiczny: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego działania długookresowe: -ograniczenie niskiej emisji -podłączanie obiektów do sieci ciepłej, -ograniczenie emisji pyłowo-gazowej z sektora przemysłowego, -stosowanie urządzeń grzewczych o wysokich sprawnościach -stosowanie niekonwencjonalnych źródeł uzyskiwania energii ciepłej -likwidacja źródeł emisji niezorganizowanej, -tworzenie technicznych możliwości korzystania z czystych paliw -Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców gminy działania długookresowe: -utrzymanie aktualnego poziomu hałasu w obszarach, gdzie sytuacja akustyczna jest korzystna, -wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego oraz budowa obwodnic, -zwiększenie ilości izolacyjnych pasów zieleni.	Uwzględniono.

IV.2. WPŁYW KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO USTALONYCH W STUDIUM NA ŚRODOWISKO I WARUNKI RÓWNOWAŻENIA ROZWOJU

Do oceny wpływu planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko wykorzystano metodę opisową. Przyjęto cztery stopnie skali oceny:

- 1) Oddziaływanie **negatywne**
- 2) Oddziaływanie **pozytywne**
- 3) Oddziaływanie **zmienne** (w pewnych przypadkach korzystne, w innych niekorzystne, jednak nie obojętne dla środowiska i krajobrazu)
- 4) **Brak oddziaływania** na komponent środowiska lub oddziaływanie bez znaczenia.

Dla oddziaływania negatywnego oraz pozytywnego wyodrębniono także:

▪ siłę oddziaływań:

- 1) znaczące (silne)
- 2) przeciętne
- 3) słabe

▪ sposób oddziaływania:

- 1) bezpośrednie
- 2) pośrednie
- 3) wtórne
- 4) skumulowane

▪ czas oddziaływania:

- 1) krótkoterminowe
- 2) średnioterminowe
- 3) długoterminowe
- 4) stałe
- 5) chwilowe

Wpływ przeznaczenia ustalonego w planach miejscowych na środowisko

Lp.	Sposób zagospodarowania terenu	1.sila oddziaływania			2.sposób oddziaływania				3.czas oddziaływania				
		a	b	c	a	b	c	d	a	b	C	d	e
1	P/U z dopuszczeniem lokalizacji paneli fotowoltaicznych	-	N	-	x	x	-	-	-	-	X	-	x
2	PG z dopuszczeniem lokalizacji paneli fotowoltaicznych	-	N	-	x	x	-	-	-	-	X	-	x

Legenda: P oddziaływanie pozytywne

N oddziaływanie negatywne

x oddziaływanie występuje

- oddziaływanie nie występuje

W trakcie realizacji ustaleń zawartych w zmianach Studium spodziewać się należy okresowego pogorszenia warunków akustycznych i aerosanitarnych w związku z prowadzonymi robotami

budowlanymi. Niekorzystne oddziaływanie zakończy się wraz z ukończeniem prac budowlanych. Dla drogi oddziaływanie negatywne będzie występować długookresowo.

Etap eksploatacji

Prognozowane oddziaływanie podczas eksploatacji inwestycji na:

jakość życia ludzi - Brak przewidywanych negatywnych skutków – tereny o możliwych uciążliwościach ze względu na wytwarzanie energii odnawialnej są położone w pewnej odległości od terenów zabudowy mieszkaniowej, ponadto nie stwierdzono negatywnego oddziaływania farm fotowoltaicznych na ludzi, jak i pozostałych urządzeń służących produkcji energii elektrycznej,

rośliny i zwierzęta - Planowane obszary rozmieszczenia farm fotowoltaicznych, tereny użytkowane rolniczo ale przeznaczone w obowiązującym mpzp jako tereny aktywności gospodarczej w tym w części na tym terenie została zrealizowana już zabudowa przemysłowa. Źródłem negatywnego oddziaływania planowanego zagospodarowania na zwierzęta może okazać problem wpływu na awifaunę jest to problem złożony. Głównie będzie dotyczył zwłaszcza ptaków. Duże otwarte przestrzenie mogą równocześnie stanowić trasy ich migracji. Realizacja inwestycji przemysłowych w tym farm fotowoltaicznych wiązać się będzie z zabudową i ogrodzeniem dużych powierzchni terenu. Zatem realizacja ww. ustaleń projektu zmiany studium ni może wpłynąć zarówno na uszczuplenie miejsc żerowania wielu gatunków, jak i stworzyć trudną do ominięcia barierę ekologiczną, ponieważ teren ten jest już przewidziany do zainwestowania. Ze względu na stosunkowo nowe zjawisko powstawania farm fotowoltaicznych o znacznych powierzchniach faktyczny problem śmiertelności ptaków oraz jego skala umykają pobieżnym obserwacjom, dopóki nie zostaną wykazane za pomocą odpowiednio zaplanowanych badań.

Wśród najważniejszych zagrożeń dla ptaków należy wskazać:

- urazy i zwiększoną śmiertelność ptaków, głównie w wyniku kolizji,
- polaryzację światła i efekt odbicia,
- utratę, przekształcenie i pogorszenie jakości siedlisk,
- zwiększony poziom stresu,
- zmianę zachowań żerowych i migracyjnych ze względu na odejście z preferowanego miejsca żerowania ptaków o małych możliwościach akomodacyjnych,
- bezpośrednie zranienia lub śmierć ptaków podczas prac budowlanych,
- większe narażenie na drapieżnictwo,
- porażenia prądem z naziemnymi liniami energetycznymi,
- ograniczenie miejsc przystankowych na przelotach,
- ingerowanie w korytarze migracyjne, wskutek powstawania wielkoprzestrzennych barier (wyłączenie dużych powierzchni gruntów na ważnych dla ptaków obszarach),
- ujednolicenie struktury krajobrazu, zniszczenie siedlisk marginalnych (miedze, oczka śródpolne, zakrzewienia i aleje drzew), zubożenie awifauny przez powstające „monokultury”, zmniejszenie dostępności terenu dla pewnych gatunków ptaków z powodu zaniechania użytkowania rolniczego,

powietrze - stężenie zanieczyszczeń w powietrzu nie zmieni się w zauważalny sposób,

wody powierzchniowe i podziemne - nie wystąpią zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych,

powierzchnia ziemi - brak przewidywanych zmian,

krajobraz - Farmy fotowoltaiczne będą powodowały zmiany w krajobrazie. Zmiany te obejmą przede wszystkim tereny, przemysłu i usług, które i tak zostaną zmienione w procesie inwestycyjnym zmiany w krajobrazie będą miały charakter miejscowy, uzupełniający i porządkujący w stosunku do stanu istniejącego, lokalizacja nowej zabudowy, nie spowoduje niekorzystnych zmian w krajobrazie,

zabytki - brak negatywnego oddziaływania.

Nie przewiduje się możliwości wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko w związku z funkcjonowaniem planowanego zagospodarowania przestrzennego.

Potencjalne źródła pogorszenia środowiska:

- emisja zanieczyszczeń do powietrza (w przypadku stosowania do ogrzewania wysokoemisyjnych źródeł ciepła),
- wytwarzanie ścieków komunalnych (oddziaływanie zminimalizowane w przypadku obsługi terenów zainwestowanych przez kanalizację sanitarną),
- wytwarzanie odpadów komunalnych.

Ocenia się, że zastosowanie urządzeń infrastrukturalnych, w tym objęcie całego terenu przewidzianego pod zabudowę kanalizacją sanitarną (komunalną i deszczową) zapewni skuteczną ochronę wód powierzchniowych, gruntu i wód podziemnych przed pogorszeniem jakości.

Źródła emisji do powietrza można minimalizować poprzez zastosowanie do ogrzewania nośników energii cieplnej o niskim stopniu emisji zanieczyszczeń (dwutlenku siarki, dwutlenku węgla, pyłów). W przypadku indywidualnego ogrzewania (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna) postuluje się o wykorzystanie lekkich nośników energii (gaz, prąd, olej). W przypadku korzystania ze zbiorczej ciepłowni, powinny zostać zapewnione urządzenia odpylające, chroniące przed emisją.

IV.3. TRANSGRANICZNY WPŁYW KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO USTALONYCH W STUDIUM

Planowane kierunki zagospodarowania przestrzennego nie będą powodowały oddziaływania transgranicznego.

IV.4. WPŁYW KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO USTALONYCH W STUDIUM NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000

W granicach terenów objętych zmianami Studium nie występują obszary chronione na podstawie Ustawy o ochronie przyrody. Na obszarach opracowania oraz w ich otoczeniu nie występują obszary Natura 2000. Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” (kod PLB020008) oraz projektowany Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Natura 2000 – „Łęgi Odrzańskie” (kod PLB020008) położone są w odległości ok. 7 km od granic miasta Środa Śląska.

Ocenia się brak negatywnego oddziaływania analizowanych zmian Studium na ww. obszary Natura 2000. Planowane zagospodarowanie nie będzie miało negatywnego oddziaływania na stabilność i ochronę terenów objętych ochroną lub planowanych do objęcia ochroną Natura 2000.

V ETAP - OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MONITORING

V.1. ŚRODKI ZAPOBIEGANIA NEGATYWNYM SKUTKOM REALIZACJI STUDIUM

W punkcie tym zostały przedstawione propozycje możliwych sposobów ograniczania lub łagodzenia ujemnego oddziaływania, ewentualnie zrekompensowania poniesionych strat w środowisku, wynikających z planowanego zagospodarowania.

Należy podkreślić, iż ochrona stabilności środowiska i jakości poszczególnych jego komponentów możliwa tylko w przypadku kompleksowej realizacji ustaleń z zakresu ochrony środowiska, zawartych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska oraz w politykach, strategiach i planach odnoszących się do terenu gminy Środa Śląska.

Propozycje ograniczania negatywnych skutków w środowisku, w tym na obszarach Natura 2000 na skutek realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego przedstawionych w zmianie Studium

Planowane kierunki zagospodarowania przestrzennego	Proponowane działania ograniczania i łagodzenia negatywnych skutków w środowisku
Teren zabudowy przemysłowo-usługowej, teren eksploatacji górniczej. Obszar lokalizacji urządzeń służących produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii	• Zapewnienie zabezpieczeń chroniących mieszkańców przed hałasem komunikacyjnym. • Zastosowanie do ogrzewania nośników energii cieplnej o niskim stopniu emisji zanieczyszczeń. • Skanalizowanie obszarów zainwestowanych (kanalizacja sanitarna i deszczowa). • Segregacja odpadów oraz zmniejszanie ilości odpadów składowanych na składowisku na rzecz odpadów poddawanych odzyskowi i unieszkodliwianiu.

V.2. PROPONOWANE METODY MONITOROWANIA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

Monitoring jest narzędziem do oceny zmian zachodzących w środowisku na przestrzeni czasu, wynikających z realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wybierając wskaźniki do analizy skutków realizacji ustaleń Studium należy wziąć pod uwagę dostępność danych, które warto poddać ocenie.

Proponowana częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień zmian Studium - co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy wraz z oceną aktualności studium i planów miejscowych, o której mowa w art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Wśród dostępnych wskaźników, które będą odpowiadały na pytanie o kierunek zmian (poprawa, pogorszenie stanu środowiska) i ich tempo można wymienić poniższe:

Proponowana lista wskaźników do monitorowania zmian zachodzących w środowisku na skutek realizacji ustaleń Studium

	WSKAŹNIK	POŻĄDANE ZMIANY
UŻYTKOWANIE ZIEMI	Udział użytków leśnych w powierzchni gminy	bez zmian
	Udział użytków rolnych w powierzchni gminy	bez zmian
	Udział powierzchni upraw ekologicznych w pow. gruntów rolnych	bez zmian
	Powierzchnia form ochrony przyrody	bez zmian
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	wzrost
	Poziom skanalizowania gminy	wzrost
	Liczba mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków	wzrost
	Dysproporcje między siecią wodociągową a kanalizacyjną	spadek

OCHRONA ŚRODOWISKA	Ilość ścieków wprowadzanych do odbiornika	spadek
	Jakość powietrza atmosferycznego, zwłaszcza akustycznego	poprawa
	Jakość wód powierzchniowych	poprawa

VI STRESZCZENIE

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie jest aktem prawa miejscowego, jest to jednak zasadniczy w swej istotności gminny dokument planistyczny. Bazując na krajowych i regionalnych oraz lokalnych dokumentach strategicznych określa charakter i kierunki rozwoju gminy w jej granicach administracyjnych oraz daje wytyczne dla planowania lokalnego (miejscowego).

Prognoza oddziaływania na środowisko weryfikuje zastosowane w Studium wytyczne dokumentów strategicznych z zakresu ochrony środowiska, a także identyfikuje możliwe źródła ujemnego oddziaływania na środowisko, wynikające z planowanego zagospodarowania przestrzeni oraz ocenia możliwy sposób oddziaływania planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego na poszczególne komponenty środowiska.

Metodyka sporządzenia dokumentu Prognozy została podzielona na pięć etapów, przy czym pierwszy z nich ma charakter informacyjny – wstępny.

Niniejsza Prognoza została sporządzona wyłącznie do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska w zakresie obszarów objętych niniejszą zmianą.

Ocenę zastosowania w Studium wytycznych nadrzędnych dokumentów strategicznych oparto na tekście Studium uchwalonym w 2022r. W ogólnym zarysie stwierdza się zgodność zapisów Studium i dokumentów strategicznych. W rozdziale V.1 zostały zaakcentowane zapisy określające potrzeby realizacji działań z zakresu ochrony środowiska, które powinny być spełnione w celu skutecznej ochrony stabilności procesów przyrodniczych i prawidłowego funkcjonowania ekosystemów.

Ocenę oddziaływania na środowisko planowanych rozwiązań przestrzennych przedstawiono w etapie IV, w rozdziale IV.2

Zmiana Studium uwarunkowań nie będzie powodować oddziaływania transgranicznego.

Na terenach objętych zmianą Studium nie występują obszary Natura 2000. Planowane kierunki zagospodarowanie terenów nie będą oddziaływać na obszary Natura 2000.

W ostatnim etapie Prognozy wskazane zostały propozycje monitorowania (kontroli) przyszłych skutków realizacji ustaleń projektu Studium na środowisko i ekorozwój. Należy podkreślić, że skuteczna ochrona środowiska przyrodniczego jest możliwa tylko w przypadku kompleksowej realizacji ustaleń Studium oraz polityk, strategii i planów odnoszących się do terenu gminy Środa Śląska. Przyszłe możliwe skutki w środowisku, wynikające z realizacji planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego, powinny podlegać okresowej kontroli, oceniającej kierunek i skalę zmian zachodzących w środowisku.